

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សារបោះពុម្ព**: អមដោយ **ឧបសម្ព័ន្ធសារបោះពុម្ព**: មួយ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យទទួលយកសម្រាប់នៃសេចក្តីថតចម្លង “BROTHERS IN ARMS” ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញា:	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:	ជនជាប់ចោទ:
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម និល ណុន, ប្រធាន	ឡាន ជា
លោក Nicholas KOU MJIAN	ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	
	ចៅក្រម Claudia FENZ	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា	លោក ស៊ុន អរុណ
		លោក Victor KOPPE
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	លោក គង់ សំអុន
	រដ្ឋប្បវេណី:	លោកស្រី Anta GUISSÉ
	ពេជ អង្គ	លោក Arthur VERCKEN
	Marie GUIRAUD	
		មេធាវីប្រចាំការ:
		លោកស្រី ទូ ច វណ្ណក្ស
		លោក Calvin SAUNDERS

I. សេចក្តីផ្តើម

- 1. អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងការសម្រេចផ្ទាល់មាត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមដាក់សំណើនេះ ដោយសុំឱ្យទទួលយកជាភស្តុតាងនៃសម្រង់ពីសៀវភៅមួយរបស់សាស្ត្រាចារ្យ Andrew Mertha ដែលមានចំណងជើងថា “Brothers in Arms: Chinese Aid to the Khmer Rouge, 1975-1979” (“សៀវភៅ”)។

II. ប្រវត្តិវិវិធាន

- 2. នៅថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់សំណើមួយដោយបានស្នើឱ្យទទួលយកសៀវភៅនេះជាភស្តុតាង អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង¹។
- 3. នៅថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ ខៀវ សំផន បានឆ្លើយតបដោយជំទាស់នឹងសំណើនេះ²។
- 4. នៅថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានសម្រេចផ្ទាល់មាត់ដោយបង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាដាក់សំណើថ្មីមួយ ដោយកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្រង់ពីសៀវភៅនោះ ដែលខ្លួនមានបំណងចង់សុំឱ្យទទួលយក³។

III. វិធាន៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

- 5. អមដោយ ឧបសម្ព័ន្ធ ក ភ្ជាប់ទៅជាមួយនឹងការដាក់ឯកសារនេះ គឺសម្រង់ពីសៀវភៅនេះ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាចង់ឱ្យទទួលយក។ និយាយឱ្យច្រើន សហព្រះរាជអាជ្ញាចង់ឱ្យទទួលយកកថាខណ្ឌទីពីរទាំងមូលត្រង់ទំព័រទី៧ ចាប់ពី “But the domestic politics...” តទៅ (“សម្រង់”)។ សម្រង់នេះបំពេញបាននូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការទទួលយក ស្របតាមវិធាន៨៧(៣)។ សម្រង់នេះមានសម្ភារៈដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ និងជាពិសេសទៅនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មសហករណ៍ត្រាំកក់។ សម្រង់នេះ និយាយពីដំណើរមកកាន់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

¹ E342 សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យទទួលយកសៀវភៅដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) និង ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ៣ មីនា ២០១៥។

² E342/1 ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំការអនុញ្ញាតដាក់បញ្ចូលក្នុងកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលនូវសៀវភៅមួយក្បាលពាក់ព័ន្ធនឹងការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ (៣) និង ៨៧ (៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ១៣ មីនា ២០១៥។

³ E1/285.1 ប្រតិចារឹក, ៣១ មីនា ២០១៥ [10.03.05]។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

របស់ឥស្សរជនចិនមួយរូប គឺលោក Chen Yonggui ដែលគាត់ជាប្រធានឃុំគំរូចិនមួយរូបផងដែរ។ សម្រង់នេះរៀបរាប់អំពីកិច្ចប្រជុំនានារបស់គាត់ជាមួយមន្ត្រីកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យខុសៗគ្នា និងដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់គាត់ទៅស្រុកត្រាំកក់ និងឃុំគំរូលាយបូ (Leay Bo)។

- 6. អ្នកនិពន្ធសៀវភៅនេះ គឺជាអ្នកដែលទទួលបានសញ្ញាបត្រថ្នាក់បណ្ឌិតខាងវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយពីសកលវិទ្យាល័យ Michigan និងជាសាស្ត្រាចារ្យមួយរូបរបស់រដ្ឋាភិបាល នៅសកលវិទ្យាល័យ Cornell University ជាទីដែលគាត់មានជំនាញខាងនយោបាយចិន និងកម្ពុជា⁴។
- 7. វិធាន៨៧(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថាភាគីដែលស្នើសុំត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា ភស្តុតាងថ្មីដែលបានស្នើសុំនោះ ពុំអាចរកបាននៅមុនពេលនៃការចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថា សម្រាប់សំណុំរឿង០០២/០២ ការបើកសវនាការបានកើតឡើងក្នុងខែមិថុនាឆ្នាំ២០១១⁵។ សៀវភៅនេះមិនទាន់បានផ្សព្វផ្សាយនៅឡើយទេ រហូតដល់ឆ្នាំ២០១៤ ដូច្នេះសម្រង់ដែលពាក់ព័ន្ធមិនទាន់អាចរកបាននៅមុនការបើកសវនាការឡើយ។
- 8. ដូចបានបង្ហាញ ទោះបីសហព្រះរាជអាជ្ញា បានកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្រង់ដែលខ្លួនមានបំណងសុំឱ្យទទួលយកក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នក៏ដោយ ក៏សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងកាន់តែពេញចិត្ត ហើយក៏ស្របនឹងការអនុវត្តកន្លងមកផងដែរ ដែលសៀវភៅទាំងមូលត្រូវបានទទួលយក។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមរំលឹកថា នៅក្នុងអំឡុងនៃកិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០២ ភាគីនានាពឹងផ្អែកលើការអនុវត្តដោយស្នើសុំដាក់សម្រង់ពីសៀវភៅនានាទៅក្នុងសំណុំរឿង។ ប្រព័ន្ធនេះ ក្រោយមកត្រូវបានរកឃើញថា ពិបាកប្រើដោយហេតុថា វាចេះតែមានការស្នើសុំឱ្យទទួលយកសម្រង់ជាច្រើនពីសៀវភៅដែលជាបន្តបន្ទាប់ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានផ្នែកខុសៗគ្នាជាច្រើននៃសៀវភៅតែមួយ មាននៅក្នុងសំណុំរឿងដែលមានលេខឯកសារខុសៗគ្នា។ ហេតុដូច្នេះ ប្រព័ន្ធនេះក្រោយមកត្រូវបានបោះបង់ចោលដោយបំពេញមកវិញតាមរយៈការទទួលយកសៀវភៅទាំងមូលដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង និងបន្ទាប់មកអនុញ្ញាតឱ្យភាគីនានាស្នើសុំបកប្រែផ្នែកដែលខ្លួនយល់ថាពាក់ព័ន្ធ។

IV. ដំណោះស្រាយដែលស្នើឡើង

- 9. អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យ៖

⁴ សូមមើល <http://government.arts.cornell.edu/faculty/mertha/> (ចូលមើលចុងក្រោយ ២ មីនា ២០១៥)។

⁵ E307/1 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរួមរបស់ភាគីសុំការបំភ្លឺអំពីការអនុវត្តវិធាន ៨៧(៤) (ឯកសារ E307) និងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្តីពីការមិនដាក់បញ្ជីភស្តុតាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (ឯកសារ E305/3)", ១១ មិថុនា ២០១៤។ E307/1/2 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យសម្រេចសាជាថ្មីឡើងវិញលើការអនុវត្តវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ២១ តុលា ២០១៤, កថាខណ្ឌ១០។

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

- ក. ដាក់សៀវភៅទាំងមូល^៦ ទៅក្នុងសំណុំរឿង; ហើយ
- ខ. ទទួលយកសម្រង់ ដែលបានដាក់ភ្ជាប់ទៅជាមួយជា **ឧបសម្ព័ន្ធ ក** ជាភស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៣) & ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥	លោកស្រី ជាំ លាង សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	
	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញា		

---

⁶ E342.1 Brothers in Arms: Chinese Aid to the Khmer Rouge 1975-1979, ឆ្នាំ២០១៤។